

Vprašanja za izpit SPO

- 1.
- 2.
- 3.
4. Kaj nam pove učna priprava?
5. Kaj moramo najprej vzeti v roke, preden želimo pisati učno pripravo?
6. Česa se moramo še držati, ko pišemo pripravo?
7. Iz katerih delov je sestavljena učna ura in kako dolgo trajajo? (Uvod 5-10min, osrednji del 20-25min , zaključek 5min.)
8. Kaj vse mora vsebovati dnevna učna priprava? (Temo učne ure, cilje zrem učne metode, učne aktivnosti, časovno razporeditev učne ure, vire in evalvacijo).
9. V kakšnem razmerju bi morala po tvojem biti učiteljevo predavanje snovi in aktivno delo učencev? (Večino učne ure naj bi aktivno delali učenci, učitelj naj le usmerja in pomaga. Njegova vloga naj bo zgolj vloga motivatorja in organizatorja).
10. Katere tipe učnega načrta poznamo? (Hierarhični, linearni in spiralni tip učnega načrta).
11. Prikaži delitev predmeta SPO skozi osnovnošolski šolanje. (SPO se deli na Družbo in Naravoslovje in tehniko. Družba se deli na GEO in ZGO. Naravoslovje in tehnika se deli na Naravoslovje in Tehniko in tehnologijo. Naravoslovje se deli na BIO, KEM in FIZ.)
12. S pomočjo učnega načrta za SPO poišči vsaj en tematski sklop, ki obravnava družboslovne teme, in vsaj en tematski sklop, ki obravnava naravoslovne teme. (Družboslovne teme: čas, jaz, skupnosti, odnosi, promet; Naravoslovne teme: Sile in gibanje, Živa bitja, Človek, Okoljska vzgoja).
13. Kdo nam lahko pomaga pri pouku v razredu?
14. Kako nam lahko pomagajo ljudje iz skupnosti?
15. Kako pripravimo učence na obisk v razredu?
16. Kaj moramo storiti, preden začnemo z raziskovalnim projektom?
17. Katere materiale ste zbirali v vašem osnovnošolskem obdobju (če ste jih sploh)?
18. Katere druge vrste materialov bi še lahko zbirali?
19. Kje vse bi lahko dobili material za šolo?
20. Kakšna je razlika med dejstvi in stereotipi?
21. Zakaj se moramo izogibati pristranskosti enemu ali drugemu spolu?

22. Zakaj je dobro izdelovati makete z mlajšimi učenci? (Izdelava in raba maket pomaga učencem, da znano vidijo v novi, sveži perspektivi).
23. S čim otrokom najbolj pomagajo, da se vživijo v neki vlogo? Zapiši 2 primera. (S sredstvi za dramatizacijo. Z očali in palicami za starejše; vrtno pripomočke za mamo /očeta).
24. Naštej za kaj vse lahko uporabljamo besedne kratice. (Za spodbudo pogovora v skupini, da označite aktivnosti, za aktivnost urejanja in povezovanja, za dodatne dejavnosti močnejših učencev ali za dodatno vajo šibkejšim).
25. Zakaj uporabiti dejavnosti izven učilnice? (Zato, da vidijo, kako stvari izgledajo tudi v pravem, realnem, resničnem svetu, namesto da se učijo le iz učbenikov).
26. Naštejte nekaj dejavnosti izven učilnice, ki bi bile primerne za vaš učni program! (Sprehod okoli šole ali po mestu, obisk kmetije, da si ogledajo različne vrste živali in kako se uporablja zemlja in obisk gozda).
27. Kaj vse bi povedali učencem glede varnosti na cesti? (Držite se na isti strani ceste, ko hodite po cesti, obnašajte se odgovorno – brez igranja, pogledjte na obse strani ceste in prisluhnite, preden greste čez cesto; Ne tecite, ampak hodite, ko greste čez cesto.)
28. Kaj vse morajo biti učenci sposobni in kaj morajo razumeti, da lahko prepoznavajo povezave? Kakšne naloge lahko damo učencem, ob primerjavi podeželske in mestne skupnosti? (Učenci morajo biti sposobni prepoznati povezave, zmožni primerjati stvari, dejanja, dogodke, razumeti vzroke in posledice ter razumeti, da se dejanja ali dogodki zgodijo v določenem vrstnem redu, zaporedju. Ob primerjavi podeželske in mestne skupnosti lahko učenci ustvarijo graf za primerjavo enakih in različnih stvari na fotografijah, primerjajo obe fotografiji (podeželsko in mestno s skupnostjo kjer živijo ali pa pripravijo seznam prednosti in slabosti vsake skupnosti).
29. Na kakšnem primeru bi učencem na višji osnovnošolski stopnji razložili povezavo vzroka in posledice? (Razložili bi na primeru okolja. Učencem bi postavili nekaj vprašanj, ob katerih bi pomislili na stvari, ki škodujejo okolju. Sprožili bi možgansko nevihto in vse njihove ideje zapisovali na tablo. Razložimo jim, da so ti dejavniki, povzročitelji škode v okolju. Nato bi v skupinah debatirali o seznamu na tabli ter poiskali posledico za vsak vzrok posebej. Vse vzroke in posledice pa bi zapisali še v obliki tabele.)
30. Na kakšen način bi učencem srednje osnovnošolske stopnje približali razumevanje zaporedja? (Učencem srednje osnovnošolske stopnje bi razumevanje zaporedja približali s pomočjo kart, ki prikazujejo določen proces (npr. pridelovanje pridelka).

Karte bi premešali in jih dali skupini učencev, ki bi jih morala postaviti v pravilni vrstni red.)

31. Na kaj moramo biti pozorni pri načrtovanju skupinskega dela? (Na velikost skupine, organiziranost učilnice, na sposobnost posameznih skupin, na sestavo skupine (spol), trajanje skupinskega dela, navodila za skupine, pravila za delo v skupini).
32. Kakšna so "pravila" za delo v skupinah? (Izbira vodje; izmenjavanje pri govorjenju; pozorno poslušajte vsakogar, ki govori – brez prekinjanja; spoštovanje mnenj drugih ljudi; spodbujanje vsakogar v skupini, da sodeluje, ...)
33. Katero aktivnost za delo v skupini bi delali v vašem razredu?
34. Katere naprave za lažje poučevanje pri naravoslovnih predmetih lahko izdelamo? (Merilec dežja in smeri vetra).
35. Zakaj je namizna igra dobra? (Drugačen način učenja).
36. Kako bi lahko pri pouku uporabili članek iz revije? (Kot stimulativen pogovor v skupinah ali spodbuditev učencev, da iščejo informacije).
37. Kaj morajo učenci na predavanjih prepoznati, da bodo zapiski dobri in kakšnega pomena je to?
38. Kaj učenci ugotovijo s pomočjo zapiskov? In kaj jim zapiski omogočajo?
39. Naštete nekaj načinov izdelovanja zapiskov in pojasnite zakaj so dobre naloge zapolnjevanje praznih prostorov (Fill in the gaps)?
40. Katere bi lahko bile daljše naloge glede pisanja za učence? (Pisma, časopisni članki, intervjuji, zgodbe, kratki članki, poročila in eseji).
41. O čem naj učenci razmislijo, ko pišejo članke? (O glavnem naslovu, ilustracijah, dramatičnem uvodnem povzetku, navedbe vseh ljudi, ki so v članku bili upoštevani, zaključnem povzetku).
42. Kakšna je struktura eseja? (Prestavitev, glavni del poročila, kakšne rešitve, zaključek).
43. Zadnja dva koncepta o načrtih in zemljevidih, ki jih morajo otroci razumeti.
44. S katero aktivnostjo bi lahko učence naučili kako izgleda ptičja perspektiva?
45. S čim bi lahko otroke naučili smeri neba in izdelave načrtov?
46. Naštete dve temi, ki sta primerni za razpravo v razredu.
47. Katere so neverbalne spodbude?
48. Katere veščine otrok razvije pri predmetu spoznavanja okolja in družbe?
49. Zakaj je pri družboslovju tako velik poudarek na aktivnem učenju?
50. Zakaj je poučevanje družboslovja tako pomembno?

51. Katere tipe ilustracij poznamo? (Prizori iz narave/okolja; risbe ljudi; risbe predmetov; diagrami; grafi; zemljevidi)
52. Kdaj je bolj primerno uporabiti ilustracijo in kdaj fotografijo? (ILUSTRACIJA: kadar s fotografijo ne moremo zajeti širokega obsega dejavnosti, ki jih želimo prikazati na enem mestu; FOTOGRAFIJA: ko želimo realen prikaz predmeta, dogajanja, narave, ...)
53. Kako lahko pomagamo otrokom prepoznati informacije s fotografij in ilustracij? (S pomočjo vprašanj).
54. Po katerih stopnjah poteka reševanje problemov? (Definiranje problema-vprašanje, iskanje dejstev, predstavitev dejstev, iskanje možnih rešitev, izbira najboljše rešitve, uporaba izbrane rešitve).
55. Kdaj lahko uporabimo reševanje problemov kot del učne ure? (Usvajanje novih učnih vsebin; utrjevanje snovi).
56. Naštejte pozitivne in negativne vidike učenja s pomočjo metode reševanje problemov! (Pozitivne: možnost uporabe pri številnih tematskih sklopih; večja aktivnost učencev pri delu; več dela izven učilnice;; negativne: višja starost učencev; več predznanja; disciplina).
57. Kaj so najpogostejši vzroki diskriminacije v razredu, pa tudi v svetu? (Verska nestrpnost, socialno okolje iz katerega otroci/ljudje prihajajo, barva kože, sposobnosti, invalidnost in druge bolezni,...)
58. Kako lahko učitelj razvija sodelovanje in strpnost v razredu? (V prvi vrsti mora biti učitelj vzor otrokom. Učitelj učence uči poslušati drug drugega, naučiti se morajo spoštovati stališča drugih, prav tako jim učitelj deli naloge-skupinsko delo. Načini oz. aktivnost kako to razvijamo, so: tekmovanje med skupinami, priprava dramske igre, zgodba v sliki z vprašanjem, pripovedovanje zgodb, igra vlog in diskusija).
59. Si učitelj, v razred dobiš temnopoltega otroka, ki ga otroci ne sprejmejo, se z njim ne igrajo in ga diskriminirajo, iz njega se tudi norčujejo, saj ne zna dobro slovensko. Kako bi to preprečil, kaj bi storil, da bi se to spremenilo? (Najprej se moramo z učenci pogovoriti o drugačnosti, zakaj je ta otrok drugačen, ima drugo barvo. Predstavimo jim kulturo iz katere otrok prihaja in jim razložimo, da bi bili tudi oni drugačni, če bi prišli v njegovo kulturo. Nato jim moramo razložiti, da bi si najbrž tudi oni želeli, če bi jih tamkajšnji otroci sprejeli medse, bi se z njimi igrali in da se ne bi norčevali. Približamo jim dejstvo, da ni nič drugačen od njih, da je le drugačne barve. Nato bi skozi celotno šolsko leto izvajali najrazličnejše igre, pri katerih bi medsebojno

- sodelovali, se družili in se sprejemali. Uporabimo lahko aktivnosti, kot so: zgodba v sliki s vprašanji, pripovedovanje zgodb, igra vlog, diskusija in druge didaktične igre.
60. Na kakšen način lahko motiviramo učence, da začnejo skrbeti za čisto okolje?
(Organiziramo tekmovanja ali okoljski dogodek.)
 61. Kako lahko učenci poskrbijo za svoje okolje? (Pobirajo odpadke iz rek, ohranjajo čiste poti, sadijo drevesa, ločujejo odpadke, varčujejo z elektriko in vodo, ...)
 62. Kako se naj učenci pripravijo na dogodek? (Pustite jim čas, da napišejo pisma, izdelajo plakate ali razglednice, sestavijo pesmi, izmislijo plese, vadijo dramatične predstavitve itd.)
 63. Na kratko opišite možnosti uporabe učbenika v učni uri.
 64. Kdaj je smiselno uporabljati učbenik?
 65. Pomembno je, da učenci pri učenju znajo uporabljati atlase. Na kakšen način bi jih predstavili, pokazali njihovo vsebino učencem?
 66. Naštejte nekaj lastnosti, ki bi jih naj imel dober pripadnik skupnosti. (Skrb za okolje, sodelovanje v skupnosti, spoštovanje avtoritete, upoštevanje zakonov oz. pravil države, sodelovanje pri volitvah oz. voljenje, spoštovanje človekovih pravic drugih ljudi, sodelovanje pri razvoju skupnosti, je dober zgled mladim, ima odgovoren odnos do skupnosti.)
 67. V katerih primerih morajo otroci pokazati spoštovanje? (Otroci morajo pokazati spoštovanje starejšim, učiteljem, tistim, ki imajo avtoriteto (policisti, župan, predsednik,...) in seveda do vseh ostalih ljudi.
 68. Kako načrtujemo igro oz. učenje pri obravnavanju vsebin, ki vključujejo teme o ohranjanju dobrih odnosov? (Igre oziroma učenje načrtujemo tako, da morajo učenci v različnih situacijah izkazovati spoštovanje drug do drugega, kot do odraslih oseb.
 69. Zakaj se vrednote danes spreminjajo? (Ker večina kultur doživlja velike spremembe. Razširjen družinski sistem se podira, veliko družin se seli v mesta in skupnosti postajajo vedno bolj raznolike in manj povezane).
 70. Katere tri metode uporabljamo pri učencih za učenje o vrednotah? Za eno od njih navedi primer! (Za učenje o vrednotah uporabljamo metodo pripovedovanja, diskusijo in igro vlog. Primer za igro vlog: učenci zaigrajo situacijo, ko eden od učencev sprejema odločitev ali bi kradel ali ne. Doma so ga učili, da se to ne počne, v njegovi družbi pa ga k temu spodbujajo, o situaciji se z učenci tudi pogovorimo.

71. Kaj je samopodoba in na čem je grajena? (Samopodoba govori o sprejemanju samega sebe in je grajena na treh stvareh: vedenje o tem kako te ljudje vidijo, zavedanje svojih lastnosti in prednosti ter njihovo videnje prihodnosti.)
72. Naštej, katere sposobnosti učenci pridobijo pri predmetu spoznavanja okolja? (Sporazumevalne sposobnosti, sposobnost kritičnega mišljenja, npr. reševanje problemov in analiza, grafične sposobnosti, raziskovalne sposobnosti).
73. Naštej, katere aktivnost spodbujajo sposobnosti govorjenja in pisanja! (Diskusija, igranje vlog in drama, anketiranje.)
74. Kaj morate narediti najprej, ko vaši učenci prejmejo svoje učbenike? (Najprej nekaj minut posvetite pregledu skozi različne dele učbenika, pokažite jim vsebine in jim razložite, kaj različni deli učbenika zajemajo.)
75. Naštej pet ključnih točk za dobro razlago.
76. Zakaj je pomembno, da je razlaga dvosmeren proces?
77. Dopolni: Če imamo med razlago na tabli zapisane____, nam lahko služijo za učencem potreben povzetek.
78. Naštejte stopnje, po katerih se lotimo raziskave.
(1.Kaj želimo izvedeti?, 2. Od kod bodo prišli podatki?, 3. Kako bomo zbrali te podatke?, 4. Kako bomo zabeležili podatke?, 5. Kako bomo predstavili podatke?, 6. Kaj smo se naučili iz te raziskave?)
79. Katere veščine se uporabljajo pri izvajanju raziskave? (Govorjenje in poslušanje, kritično in kreativno razmišljanje, reševanje problemov, sočutje).
80. V enem stavku opiši pomen igre Simon pravi. (Otroci s pomočjo te igre lažje ločijo med dobrimi in slabimi deli.)
81. Naštej nekaj idej, s katerimi bi pri učencih razvijala skrb za zdravje. (Izdelava plakatov na temo virusa HIV/AIDS, izdelava zdravih dnevnih obrokov, izdelava plakati "Kako ostati zdrav.")
82. Naštej nekaj nevarnosti, ki vsakodnevno ogrožajo otroke? (Avtomobili, noži, steklo, ogenj,)
83. Katere možnosti razvrščanja predmetov v kategorije poznamo? (Ločevanje predmetov v sezname, urejene pod naslove; Tabela; razvrščanje predmetov v stolpce pod naslove; uporaba razvrščajočega diagrama; graf, če je podatek števen.)
84. Opiši, kako poteka skupinsko delo – slikanica pri pripovedovanju zgodb.
85. Zamisli si scenarij – nek problem, katerega bi lahko učenci prikazali z igranjem vlog.
86. Kaj sledi po vsakem pripovedovanju zgodb in igranju vlog?

87. Kaj je pantomima in za koga je primerna? (Pantomima je sestavni del dramatizacije, primeren za mlajše otroke).
88. Kaj je pomembno pri načrtovanju igre vlog v razredu? (Pri načrtovanju igre vlog moramo imeti jasne učne cilje za katerokoli vlogo. Pomembno je, da vemo, kako bomo igro izvedli (skupinsko ali kot celotni razred), koliko vlog bomo odigrali, kako bomo učence pripravili na vlogo, kaj bo počel ostali del skupine in kako lahko zagotovimo, da bo imelo čim več učencev možnost odigrati čim več vlog. Pomembna je tudi organizacija časa.
89. Naštejte značilnosti dramatizacije. (Dramatizacija poteka brez nekih pravil, vendar pa je pri dramatizaciji vključenih več znakov. Da dramatizacija deluje dobro, mora povedati neko zgodbo. Najbolj je učinkovita, če je v tej zgodbi kakšen konflikt ali problem, ki je potem uspešno rešen. Večina dramatizacij je kratkih, pri katerih ni potrebno veliko rekvizitov.
90. Zakaj moramo učiti o okoljskih vprašanjih? (Okoljska vprašanja so ena izmed najbolj pomembnih vprašanj, s katerimi se soočamo danes. Obstajajo globalni problemi, kot sta globalno segrevanje in klimatske spremembe. Obstajajo tudi nacionalni problemi, ki bi lahko bili povezani s pomanjkanjem vode, krčenjem gozdov, onesnaževanjem zraka. Obstajajo tudi lokalna vprašanja, kot so vodne zaloge, ravnanje z odpadki in erozija tal.)
91. Kaj vključuje učenje o okolju? (Dejstva (od kod prihaja voda), gledanje povezav (npr. sekanje dreves povzroča erozijo tal), gledanje obeh strani vprašanja (npr. prednosti in slabosti gradnje nove ceste), spodbujanje občutka odgovornosti do okolja, vključevanje učencev v šoli ali v skupnosti.)
92. Naštej štiri R-je, ki nam pomagajo ohranjati naravo! (Reduce- zmanjševati, re-use (ponovna uporaba), recycle (recikliranje), rubbsih (Odpadki).
93. S katero dejavnostjo lahko učenci spoznajo različen cestni promet?
94. S katero dejavnostjo lahko učenci spoznajo prednosti in slabosti prometa?
95. Kako bi motivirali mlajše učence za učenje o komunikaciji?
96. Naštej pet osnovnih človekovih pravic?
97. Katere tri pravice so najpomembnejše za otroka?
98. Naštej vsaj tri človekove pravice, ki so zajete v zgodbi o Pohlepne posestniku?
99. Kateri ljudje kažejo pobudo?
100. Katero dejavnosti lahko uporabljamo za boljše razumevanje pobude?

101. Katere praktične stvari bi učenci lahko delali, da bi krepili svoje samozaupanje?
102. S katero učno vsebino se učenci srečajo na razredni stopnjo, povezano s preteklostjo? Pri katerih predmetih se srečajo z njo? (Pri predmetu SPO. 1. razred: moja preteklost, življenje ljudi v preteklosti, časovni potek in zaporedje dogodkov, teden. 2. razred: koledar, časovni trak. 3. razred: zapuščina naših prednikov. In pri predmetu DRU. 4. razred: sledovi preteklosti (kulturnozgodovinski spomeniki, osebnosti). 5. razred: zgodovinski razvoj (časovni trak zgodovine človeštva, temeljna obdobja slovenskega razvoja.)
Kaj je pomembno, ko učimo zgodovinsko temo, kjer je časovno zaporedje pomembno? (Ko poučujete zgodovinsko temo, kjer je časovno zaporedje pomembno, kot npr. rast političnih strank, poskusite to aktivnost. Naredite do 6 do 10 delovnih tabel. Na vsako zapišite pomemben dogodek, vendar brez datuma. Pomešane dajte učencem, ki jim potem zložijo po vrstnem redu.)
103. Kaj je kronologija in kaj morajo učenci razumeti? (Kronologija – preučevanje časa – je bistveni del za učenje o zgodovini. Učenci morajo razumeti, da se dogodki odvijajo v časovnem vrstnem redu.)
104. Kako bi učencem razložili merjenje temperature? (Gonza, Horvat)
105. S čim učenci merijo smer vetra?
106. Kako poimenujemo veter?
107. Planinšek, Topolovec
- 108.
- 109.
110. Katere so osnovne človekove potrebe? (Hrana, pijača, zrak, bivališče, oblačila, ...)
111. Kakšna je razlika med formalno in neformalno zaposlitvijo? (Formalna je kadar ljudje delajo za delodajalca in za svoje delo dobivajo plačilo. Neformalna pa je, kadar delaš sam zase.)
112. Kateri so trije sektorji gospodarstva? (Primarni, sekundarni in terciarni sektor.)